

Pensioenbestuurders.nl

Consultatiedocument Beleidsregel deskundigheid

Reactie namens Pensioenbestuurders.nl

28 oktober 2010

Pensioenbestuurders.nl

Pensioenbestuurders.nl werft en selecteert deskundigen op het gebied van vermogensbeheer, risicobeheer en *pension fund governance* en koppelt hen als bestuurder aan pensioenfondsen.

Pensioenbestuurders.nl heeft met instemming kennis genomen van het voornemen van toezichthouders DNB en AFM om beleid te formuleren inzake de deskundigheid van pensioenbestuurders. Op hoofdlijnen ondersteunt Pensioenbestuurders.nl het voorgenomen beleid dan ook van harte. Pensioenbestuurders.nl maakt graag gebruik van de uitnodiging van de toezichthouders om te reageren op de consultatie Beleidsregel deskundigheid.

De belangrijkste punten van Pensioenbestuurders.nl betreffen de volgende onderwerpen: (i) het beleggingsrisico ligt in toenemende mate bij de deelnemer aan een pensioenregeling zodat zwaardere eisen aan deskundigheid van bestuurders mogen worden gesteld; (ii) het vertrouwen in de pensioensector is zichtbaar afgenomen en moet worden hersteld; (iii) aandacht voor een aantal aspecten van 'governance'.

Reactie op Consultatiedocument Beleidsregel deskundigheid

1. Steeds vaker wordt overgestapt van eindloosystemen naar (een vorm van) beschikbare premieregelingen. In tegenstelling tot de situatie bij eindloosystemen ligt het beleggingsrisico bij beschikbare premieregelingen bij de deelnemer aan de pensioenregeling. De uiteindelijke opbrengst van het pensioen van de deelnemer hangt af van het beleggingsrendement gemeten op de dag van pensionering.
2. Pensioenfondsen staan steeds vaker in de schijnwerpers. De maatschappelijke verontwaardiging afgelopen zomer over mogelijke afstempeling van pensioenrechten bij veertien van de circa 600 pensioenfondsen in Nederland, was groot.
3. Pensioenfondsbestuurders komen in toenemende mate onder druk te staan. Zo zijn belangenverenigingen van gepensioneerden veel sneller dan vroeger geneigd om genomen besluiten van pensioenfondsbestuurders voor de rechter te betwisten. Het risico van aansprakelijkheidsstelling –al dan niet in privé- neemt toe.
4. Het aantal pensioenfondsen daalt gestaag: in de afgelopen tien jaar is ruim een derde van de pensioenfondsen verdwenen. De pensioenfondsen die overblijven, voeren in toenemende mate regelingen uit waarvan het beleggingsrisico bij de deelnemer ligt.
5. Na de discussie rondom de AOW-leeftijd in de eerste pijler, de mogelijke korting van pensioenrechten bij veertien pensioenfondsen in de tweede pijler en de woekerpolisaffaire in de derde pijler volgen werkenden, gepensioneerden en arbeidsongeschikten steeds nauwer hun pensioen. Zij zijn immers degenen die in toenemende mate het beleggingsrisico dragen. Zij moeten er daarom des te meer op kunnen vertrouwen dat de pensioengelden worden beheerd door deskundigen. Deskundigheid schept vertrouwen, zeker in de huidige tijd van crisis en maatschappelijke verontwaardiging over de pensioenen.
6. In de afgelopen tien jaar is op initiatief van (juridische voorlopers van) de toezichthouders op verschillende manieren de deskundigheidsbevordering van pensioenfondsbestuurders benadrukt. De sector voldoet thans formeel aan de wettelijke eisen zoals neergelegd in de Pensioenwet en de pensioenkoopels hebben de deskundigheidseisen voortvarend ter hand genomen door met een praktische uitwerking van de deskundigheidseisen te komen.
7. Pensioenfondsen hebben, evenals de toezichthouders, een maatschappelijke taak. De meeste Nederlanders zijn voor wat hun oudedagsvoorziening betreft, voor een groot deel afhankelijk van hun pensioen uit de tweede pijler. Echter, uit internetfora, ingezonden brieven en uit krantenartikelen blijkt dat het publiek het vertrouwen in de pensioensector thans kwijt is. Het merendeel van de burgers meent zelf beter voor hun eigen oudedagsvoorziening te kunnen zorgen.
8. Er zijn werkzaamheden die niet zonder meer door iedereen kunnen worden uitgeoefend zonder bijzondere gaven. Te denken valt aan een regeringsambt en werkzaamheden die een oordeel

Pensioenbestuurders.nl

over de zaken van algemeen belang vorderen. Het besturen van een pensioenfonds kan hier eveneens onder worden geschaard gezien het grote maatschappelijke belang dat een pensioenfonds dient. De personen die dergelijke werkzaamheden verrichten, vallen onder het algemene oordeel dat zij alle benodigde eigenschappen werkelijk bezitten en in alle voorkomende gevallen de plichten nauwgezet vervullen. Hoe belangrijker en invloedrijker de positie die wordt bekleed, des te gunstiger het oordeel over de deskundigheid die iemand voor de functie geschikt maken, moet zijn.

9. Nu in zijn algemeenheid de deskundigheid van en het vertrouwen in pensioenbestuurders bij een breed publiek ter discussie staat en daarmee het vertrouwen in de maatschappelijke taak van pensioenfondsen sterk is gedaald, kan een Beleidsregel deskundigheid niet uitblijven. Sterker nog, het is ook voor de toezichthouders van belang dat zij het vertrouwen van het publiek blijven genieten. Stevig beleid formuleren ten aanzien van de deskundigheid van de pensioenfondsbestuurders, kan bijdragen aan behoud van vertrouwen in de toezichthouders.
10. De Beleidsregel deskundigheid maakt deel uit van het begrip 'pension fund governance' of 'goed pensioenfondsbestuur'. Wellicht zien de toezichthouders mogelijkheden om enkele aspecten van 'good governance' wellicht ten overvloede in de Beleidsregel te specificeren. Het doel is om het vertrouwen van het publiek terug te winnen door als een streng doch rechtvaardig toezichthouder over het pensioenbeheer te waken.
11. Mogelijk kan aan de Beleidsregel worden toegevoegd zaken als het aantal bestuursfuncties en commissielidmaatschappen een persoon mag uitoefenen. Een persoon die lid is van een raad van commissarissen van drie ondernemingen, vier beleggingscommissies invult en bij weer drie andere pensioenfondsen bestuursfuncties vervult, mag dan deskundig zijn, hij kan zich niet voldoende verdiepen om zijn deskundigheid in volle bloei te doen komen.
12. Een aspect van governance betreft de sanctiemiddelen. Buiten kijf staan de ruime bevoegdheden waarover de toezichthouders jegens onder toezicht staande instellingen reeds beschikken. Desalniettemin kan worden overwogen om in de Beleidsregel deskundigheid sancties op te nemen. *In concreto*: Wat doen de toezichthouders als vacatures in pensioenbesturen te lang onvervuld blijven en daardoor deskundigheid ontbreekt? Wat doen de toezichthouders als de zelfbeoordeling door een pensioenfondsbestuur te licht wordt opgevat? Welke maatregelen worden genomen als de deskundigheidsplannen verouderd blijken? Wat doen de toezichthouders als een lid van het bestuur niet goed functioneert en weigert op te stappen omdat ontslag veelal niet mogelijk is als bestuurder? Kan in de Beleidsregel deskundigheid expliciet worden aangeknoopt bij de Boetewet zodat de beboetbaarheid van individuele bestuurders van pensioenfondsen ook in de Beleidsregel is opgenomen?
13. Samenvattend: het beleggingsrisico ligt steeds vaker bij de deelnemer. Dit vereist zwaardere eisen aan de deskundigheid van pensioenbestuurders. Thans ligt het vertrouwen in de pensioensector onder vuur. Om dit vertrouwen te herstellen, is beleid gewenst waarin aan een aantal aspecten van 'governance' nader wordt vorm gegeven en waarin wordt voorzien in ruime sanctiemogelijkheden voor de toezichthouders.

Pensioenbestuurders.nl vertrouwt erop met dit commentaar een constructieve bijdrage te leveren aan het verder optimaliseren van de deskundigheid in pensioenfondsbesturen. Uiteraard is Pensioenbestuurders.nl bereid waar nodig de bovengenoemde commentaarpunten nader toe te lichten dan wel assistentie te verlenen bij de nadere uitwerking daarvan.

Hoogachtend,
Pensioenbestuurders.nl

mr O.J. de Lange